

4. International Qualifications Assessment Service. [Electronic resource], access mode: <http://www.caqc.gov.ab.ca/pdfs/CDQF-FINAL.pdf>

5. Державна служба статистики України [Електроний ресурс], Режим доступу <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20100202100434/dcsf.gov.uk/londonbologna/uploads/documents/wgqf-report-final2.pdf>

Варга Л.І.

*викладач кафедри
англійської філології та методики викладання іноземних мов
Мукачівський гуманітарно-педагогічний інститут,
м. Мукачево, Україна*

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

Формування комунікативної культури майбутніх вчителів неможливе без систематичної, цілеспрямованої підготовки в межах навчальних курсів.

На етапі формування мотиваційно-ціннісного компонента комунікативної культури ми задіяли студентів у роботу факультативу «Кейс-ситуація як інтерактивний метод формування мотиваційно-ціннісних орієнтацій майбутніх вчителів» (загальним обсягом 30 годин). Факультатив передбачав підготовку студентів до усвідомлення необхідності моральних цінностей і орієнтирів у вирішенні проблемних ситуацій, знання технологій педагогічної майстерності і набуття безпосереднього досвіду комунікативної культури («Я вибираю духовність?», «Добре? Красиве? Вічне?», «Взаємодопомога» тощо, дискусії «Без минулого – немає майбутнього»; роботи тренінгу «Комунікативна культура - умова успішної діяльності вчителя», інтерактивні методи навчання, задіяні імітаційні ігри «Сам собі режисер», «Відтворю світ», «Життя» та ін., ділових ігор «Переговори», «Знайомство», «Контакт», «Ділова пропозиція», та ін.)..

Метод case-study або метод конкретних ситуацій (від англійського case – випадок, ситуація) – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу навчального матеріалу через вирішення конкретних завдань – ситуацій (вирішення кейсів) [3].

У формуванні інтерактивно-діяльнісного компонента комунікативної культури ми звернулися до досвіду застосування інтерактивних методів організації проведення занять групою - ігор комплексного циклу, які були проведені нами і в ході занять навчальних дисциплін, і у тренінгу, і у факультативі наряду з кейс-ситуаціями. Завдяки ігровому характеру групової роботи полегшувався процес сприйняття ситуації учасниками, які спостерігали за грою, а це створювало можливості для детального аналізу ситуації. Незважаючи на умовність ігрової ситуації, учасники гри діяли

реально, що вело до перебудови психолого-педагогічних характеристик особистості кожного з них. Гра для них стала засобом розвитку, підвищення рівня формування культури особистості, культури мовлення, спілкування.

Це підтвердила активна участь студентів в таких групових імітаційних іграх: «Хто я?», «Як порозумітися з іноземцем», «Виберу професію...» та ін. Навчальні імітаційні, чи ділові ігри розгортають проблеми в динаміці, дозволяють їх учасникам прожити десятки умовних років в стислій по часові і подіям реальності. Під час гри кожен учасник сам робить помилки і сам знаходить вдалі рішення, збагачуючи особистий досвід, який не забувається, тому що «це було зі мною».

Ділові ігри дозволили студенту «приміряти» на собі різноманітні способи поведінки, побувати у різних ролях, швидко вирішувати складні ситуації професійно-педагогічної сфери. Перевага даної гри полягала в тому, що входження в гру відбувалося легше та швидше, чим «входження» у справжню професійну діяльність, а уміння, отримані в ній, допоможуть легко налагоджувати контакти з учнями, досягати поставлених завдань комунікативної культури; сприяти розвитку професійних якостей.

Розробляючи програму тренінгу «Комунікативна культура – умова успішної діяльності вчителя», ми ставили перед собою цілі: підвищити рівень інформованості студентів про особливості комунікативної культури вчителя з учнями, про залежність ефективності професійної діяльності від рівня комунікативної культури фахівця; сформувати готовність до встановлення педагогічної взаємодії і механізм співробітництва педагога й учнів, сформувати в них комунікативні уміння та навички; ознайомлення та оволодіння майбутніми педагогами прийомами ефективного спілкування через ігрові методи навчання та техніку активного слухання.

Для реалізації тренінгу були використані певні інтерактивні методи, а саме, брейнстормінг («мозковий штурм»), ігрові вправи, ігри, дискусії тощо. Найбільш ефективним виявився метод брейнстормінг («мозкового штурму»), який ми проводили з невеликою кількістю учасників (малою групою).

Як підтверджують результати проведеного тренінгу, ефективно проведені професійно спрямовані заняття допомогли студентам отримати особистісний досвід у підвищенні рівня формування комунікативної культури майбутніх вчителів.

Після завершення формувального експерименту були проведені контрольні зрізи, результати яких засвідчили помітне підвищення рівня сформованості комунікативної культури студентів. Це дозволило зробити висновок про відповідність обраного підходу до проведення експериментальної роботи, відповідність її змісту поставленим меті і завданням дослідження. Саме завдяки організації застосування інтерактивних методів навчання – імітаційних ділових ігор, занять-тренінгів, кейс-методу, дискусій та ін. методів можна надати студентам реальну можливість розвивати власний досвід комунікативної культури,

формувати комунікативні уміння і навички, морально-ціннісні орієнтири педагогічної професії .

Література

1. Платов В. Я. Деловые игры: разработка, организация и проведение: учебник / В.Я. Платов. – М.: Профиздат, 1991. – 192 с.
2. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода / Под ред. д-ра социологических наук, профессора Сурмина Ю. П. Авторы: Ю. Сурмин, А. Сидоренко, В. Лобода, А. Фурда, И. Катерыняк, Кеси Меер. – К.: Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.
3. Шеремета П. М., Каніщенко Л. Г. Кейс-метод: з досвіду викладання в українській бізнес-школі / П.М. Шеремета, Л.Г. Каніщенко / За ред. О. І. Сидоренка; 2-ге вид. – К.: Центр інновацій та розвитку, 1999. – 80 с.

Васюкович О. М.

*викладач кафедри авіаційної англійської мови
навчально-наукового інституту аеронавігації,
Національний авіаційний університет,
м. Київ, Україна*

ТРЕНІНГ ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АВІАДИСПЕТЧЕРІВ ДО РАДІООБМІНУ У НЕСТАНДАРТНИХ СИТУАЦІЯХ

Професійна підготовка майбутніх авіадиспетчерів включає такі форми і методи навчання, як особистісно-орієнтовані, творчо-стимулюючі, колективно-ігрові, проблемно-моделюючі, пошукові та практично-тренінгові. Науково-методичне забезпечення процесу формування готовності майбутніх авіадиспетчерів до діяльності в умовах сучасної авіації полягає: у розробленні й упровадженні в навчальний процес науково-методичного забезпечення для викладачів. Зокрема, навчальних та методичних посібників, навчальних програм, методичних рекомендацій, тощо. До них належать програма тренінгу "Радіообмін у нестандартних ситуаціях". Суб'єктивно значущий та соціально орієнтований характер змісту роботи забезпечується запровадженням періодичного ускладнення та розширення змісту, форм і методів її організації.

Оволодіння майбутніми авіадиспетчерами готовності до ведення радіообміну у нестандартних ситуаціях повинно також відбуватися за допомогою проведення тренінгу "Радіообмін у нестандартних ситуаціях". У науковій літературі існують різні підходи до визначення сутності тренінгу. Досить поширеним є підхід, згідно з яким під цим терміном розуміється

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>